



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma:	Kfv.VII.45.135/2025/2.
A tanács tagjai:	Dr. Remes Gábor a tanács elnöke Dr. Cséffán József előadó bíró Dr. Varga Zs. András bíró Dr. Sperka Kálmán bíró Dr. Szilas Judit bíró
A felperes:	felperes1 (cím1)
A felperes képviselője:	Dr. Monostori Róbert ügyvéd (cím2)
Az alperes:	Budapest Főváros Kormányhivatala (cím3)
Az alperes képviselője:	Dr. Sója Dalma Heléna kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	öregségi nyugdíj tárgyában hozott közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálata
A felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat:	a Fővárosi Törvényszék 102.K.702.596/2024/12. számú ítélete
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:	a felperes

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes a 2024. május 29-én kelt BP/L511/12525-38/2022. számú határozatával a felperes nyugdíjának összegét havi 106.215 forintban állapította meg. Az 1969. július 1-től 2022. július 17-ig terjedő időre a jogosultság megállapításához figyelembe vehető szolgálati időt 38 év 256 napban, az ellátás összegének megállapításakor figyelembe vehető szolgálati időt 33 év 139 napban állapította meg.

[2] A felperes keresetében kérte a határozat megváltoztatását, a GMK-nál (a továbbiakban: GMK) 1991. április 1-től 1999. október 15-ig, a Gyár1-nél (a továbbiakban: Gyár1) 1969. szeptember 1-től 1972. augusztus 31-ig, illetve 1991. március 31-től 1995. június 1-ig az Kft.-nél (a továbbiakban: Kft.) 1999. október 18-tól 2002. október 11-ig terjedő időszakban fennállott jogviszonyának szolgálati időként elismerését, nyugellátásának ennek figyelembevételével történő megállapítását.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdésére, 3. § (3) bekezdésére, 85. § (1)-(2) bekezdésére, a Kp. 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdésére, 300. § (1) bekezdésére, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 37. § (1) bekezdésére, 43. § (2) bekezdésére, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdésére, 35. § (3) bekezdésére, a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény (a továbbiakban: Tb. tv.) 103/E. § (2) bekezdésére, a végrehajtására kiadott 89/1990. (V. 1.) MT rendelet (a továbbiakban: Tvhr.) 373. § (1) bekezdésére, 374. § (1) bekezdésére, a gazdasági munkaközösségekről szóló 28/1981. (IX. 9.) MT rendelet 1. § (1) bekezdésére, 3. § (1) bekezdésére, 12. §-ára, a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény 87. § (1) bekezdésére, az egyes munkaügyi jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 103/1992. (VI. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2. § (2) bekezdésére hivatkozva elutasította. Megállapította, hogy a felperes a Gyár1-nél eltöltött időt hitelt érdemlő tanúvallomásokkal nem tudta bizonyítani, a GMK-nál eltöltött időre vonatkozóan nem csatolt olyan bizonyítékot, amely a biztosítási jogviszony tényleges fennállását igazolta volna. A Kft.-nél eltöltött idő tekintetében a munkakönyv csak az 1992. július 1. előtti időszakra szolgálhat igazolásul, a munkakönyvi bejegyzés szerint a felperes a Kft. működésében nem munkaviszony keretében, hanem bejelentett tagként vett részt, illetve az elismerni kért időre vonatkozó egyéb bizonyítékot nem szolgáltatott.

A felülvizsgálati kérelem

[4] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperes határozatának megsemmisítését, és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását arra hivatkozva, hogy a jogerős ítélet sérti a Kp. 6. §-át, 85. § (1) bekezdését, 86. § (1) bekezdését, a Tny. 4. § (1) bekezdés *h)* pontját, 37. § (1)-(4) bekezdéseit, 43. § (2) bekezdését, az Alaptörvény 28. cikkét, R) cikk (3) bekezdését, a Tvhr. 137. § (1)-(2) bekezdéseit, 171. § (2) bekezdését, a Kp. 84. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 346. § (5) bekezdését. Hivatkozott továbbá a Tny. 43. § (2) bekezdés értelmezésével kapcsolatban a Kúria Mfv.III.10.014/2017/5., Mfv.III.10.681/2015/6., Mfv.III.10.245/2016/7., Mfv.III.10.344/2016/7., Kfv.VII.37.077/2021/5., számú, a Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.291/2003. számú ügyben hozott (BH2005. 32.), továbbá a Fővárosi Ítéletábrla 5.Pf.20.498/2019. számú ügyben hozott (BDT2020. 4115.) határozatára, illetve a 38/1993. (VI. 11.) AB határozatra.

[5] A felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának okaként a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pontjának *ab)* és *ad)* alpontját jelölte meg.

[6] A felperes a befogadhatóság körében a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pontjának *ab)* alpontja tekintetében előadta, hogy álláspontja szerint a perbeli ügyben különleges súlyú jogkérdés a Tny. 37. § (3) bekezdésében meghatározott törvényi vélelemnek, mint a nyugdíj megállapítása iránti kérelmet előterjesztő kérelmezőket védő rendelkezésnek az alkalmazhatósága. Az elsőfokú bíróság érdemi indokát nem adta annak, hogy a számára kedvező vélelem az adatok hiánya miatt miért nem alkalmazható. A szocializmusból visszamaradt adatbázisok sokszor meglehetősen foghíjasak, hiányosak, ezért indokolt a törvényi vélelem széleskörű alkalmazása, amely a nyugellátás megállapítását kérő magyar állampolgárok széles körét érintő probléma. Ha a jogalkalmazó szűkre szabja a törvényi vélelem alkalmazhatóságát, az lényegében a törvényi vélelem kiüresítése irányába ható gyakorlatot jelent, amely ellentétes a jogalkotói cél elérésével.

[7] A felperes a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pontjának az *ad)* alpontja tekintetében előadta, hogy a peres eljárás során jogi képviselő nélkül járt el, az elsőfokú bíróság azonban ennek ellenére a mögöttes jogszabályként alkalmazandó Pp. 237. § (1) bekezdése és (3) bekezdés *a)* pontja szerinti anyagi pervezetést nem alkalmazta, részére, mint jogban járatlan laikusnak nem adott kellő tájékoztatást a bizonyandó tényekről, és arról, hogy bármelyik perbeli nyilatkozata hiányos, nem kellően részletezett vagy ellentmondó, illetve a jogvita kereteinek tisztázása során nem hozta a tudomására, hogy az általa hivatkozott (a munkakönyvre vonatkozó) jogszabályi rendelkezést eltérően értelmezi, a munkakönyvet nem kívánja elfogadni a jogviszony igazolásaként az 1992. június 30. napját követő időszakra.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A felülvizsgálati kérelem elbírálására – az alábbiak szerint – nincs lehetőség.

[9] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés *a)* pont *ad)* alpontja szerinti ok kivételével – részletesen indokolni nem kell. A Kp. 118. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[10] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[11] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján, a felvetett jogkérdés különleges súlyára tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet különösen akkor fogadja be, ha az nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel, a jogkérdés társadalmi jelentőségre figyelemmel pedig akkor, ha a jogalanyok széles körét érinti. A befogadás ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást közzétett ítélezési gyakorlatában.

[12] A befogadhatóság körében a nyugdíjjarulék levonására vonatkozó törvényi vélelem helyes értelmezésére [Tny. 37. § (3) bekezdés] vonatkozóan a felperes által felvetett vitás jogkérdés tekintetében a Kúria már állást foglalt közzétett határozatában (Mfv.III.10.287/2014/20.), a felvetett jogkérdés nem nagy számban előforduló új típusú ügyben merült fel, ilyen típusú perek sorozatos előfordulásáról a Kúriának nincs hivatalos tudomása, illetve a felvetett jogkérdés nem a befogadhatóságot megalapozó, az egyedi ügyön túlmutató, a jogalanyok széles körét érintő, illetve érdeklődésére számot tartó elvi jelentőségű jogkérdés. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes a jogerős ítéletben foglaltakat vitatja, a felvetett jogkérdés különleges súlyát, társadalmi jelentőségét nem támasztja alá.

[13] A felperes a befogadhatóság körében lényegében azt állítja, hogy az elsőfokú bíróság jogerős ítélete jogszabálysértő, mert a nyugdíjjarulék levonására vonatkozó vélelmet [Tny. 37. § (3) bekezdés] nem megfelelően értelmezte, illetve nem indokolta meg, hogy az adatok hiánya miatt a vélelem miért nem alkalmazható. Figyelmen kívül hagyta azonban, hogy a szolgálati idő elismerése során a félnek elsődlegesen azt kell bizonyítani, hogy a biztosítási jogviszonya fennállt, a nyugdíjjarulék levonására vonatkozó törvényi vélelem csak akkor alkalmazható, ha a biztosítási jogviszony fennállása bizonyított. A Kúria ugyanis kimondta, hogy a Tny. 37. § (3) bekezdésének helyes értelmezése szerint a járulékfizetés megtörténtét akkor lehet vélelmezni, ha a biztosítás ténye a biztosítással járó jogviszonyra vonatkozó adatok megállapíthatók, csupán a nyugdíjjarulék levonásának ténye nem állapítható meg (Mfv.III.10.287/2014/20.). A jogerős ítéletében foglaltak szerint a felperesnek a kereseti kérelemben foglalt időszakok tekintetében a biztosítási jogviszony fennállását nem sikerült bizonyítania, erre figyelemmel a törvényi vélelem alkalmazhatósága a perben fel sem merült.

[14] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a felülvizsgálati kérelemnek a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján történő befogadására nincs törvényes lehetőség.

[15] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerint a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelmére, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésre alapozott felülvizsgálat a bíróság tisztességes eljárásának és a közigazgatás tisztességes ügyintézésének a kontrollját jelenti.

[16] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási okot a felülvizsgálatot kérő félnek részletesen meg kell indokolnia, annak fennállását bizonyítani kell [Kp. 117. § (4) bekezdés]. Amennyiben a befogadhatóság körében arra hivatkozik, hogy az alapvető eljárási jogának sérelme valószínűsíthető, vagy az ügy érdemére kiható egyéb

eljárási szabályszegés történt, ez irányú kérelmét a befogadhatóság körében kell megindokolnia. Be kell mutatnia, hogy az eljárás szabályszegés az ügy érdemére kihatással volt, az eljárás szabályszegés ténybeli alapja valóban kétséget ébreszt a felülvizsgálni kért jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül ne legyen megítélhető (Kfv.II.38.030/2021/2., Kfv.II.38.102/2021/2., Kfv.VII.45.269/2022/2., Kfv.I.35.472/2022/3., Kfv.III.45.124/2023/2.).

[17] A felperes felülvizsgálati kérelmében a befogadhatóság okát, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára hivatkozással megjelölte, a Kúria azonban a felülvizsgálati kérelmet, a követendő gyakorlat (Kfv.I.35.032/2024/2., Kfv.VII.37.067/2024/2., Kfv.VII.45.068/2024/2., Kfv.I.37.311/2024/2., Kfv.III.37.088/2025/2.) szerint a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjában foglaltak alapján csak akkor fogadhatja be, ha fennáll az ügy érdemében eltérő döntés elvi lehetősége, illetve a befogadhatósági ok valószínűsége fennáll. A jelen ügyben az ügy érdemében eltérés elvi lehetősége – a következők szerint – nem áll fenn.

[18] Az elsőfokú bíróságnak az anyagi pervezetés körében a per előkészítő szakaszában a per előkészítéséhez szükséges intézkedések megtételére vonatkozó rendelkezéseket [Kp. 57. § (1) és (2) bekezdés], a tárgyaláson a tárgyalás vezetésére vonatkozó rendelkezések közül a figyelem felhívására, a tényelőadások tisztázatlanságára, azok értelmezésére, kiegészítésére, és az ellentmondások feloldására vonatkozó rendelkezéseket [Kp. 71. § (2) bekezdés b) pont], és az anyagi pervezetés eszközeit [Kp. 71. § (3) bekezdése értelmében alkalmazandó Pp. 237. § (1)-(2), (4) és (5) bekezdése] kell alkalmaznia. A felperes ebben az esetben kerülhet abba a helyzetbe, hogy perbeli jogait megfelelően gyakorolhassa. Az anyagi pervezetés a közigazgatási perben az eljárás irányítására vonatkozó bírói tevékenység, amely a felek nyilatkozatainak, perbeli cselekményeinek anyagi jogi (a jogvita érdeme szempontjából történő) értékelésén alapul. Az anyagi pervezetés körébe tartozik a felek nyilatkozatai (jogállítások, tényállítások, kérelmek, bizonyítékok és indítványok) ellentmondásosságának, hiányosságának vagy következtetlenségének bírói észlelése, és az ennek tisztázására irányuló bírói cselekvés, amelynek célja, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges lényeges tények, nyilatkozatok rendelkezésre álljanak. Az anyagi pervezetési tevékenység korlátja a kereseti kérelem és ellenkérelem, valamint az érvényesített jog és hivatkozott jogalapja (Kfv.VII.45.107/2021/5.).

[19] A felperes a befogadhatóság körében iratellenesen állította, hogy a bíróság a fenti jogszabályi rendelkezésekben foglaltaknak és a követendő kúriai gyakorlatnak megfelelő, az anyagi pervezetésre vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság ugyanis az első tárgyaláson az iratismertetést követően, az anyagi pervezetés körében részletes tájékoztatást adott a feleknek a Kp. 3. § (3) bekezdése, 78. §-a, és a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási érdekről, amelyet követően a felek úgy nyilatkoztak, hogy a tájékoztatást megértették (102.K.702.596/2024/6. számú jegyzőkönyv 2. oldal). A bíróság a tárgyalás során folyamatosan felhívta a felek figyelmét a nyilatkozataik hiányosságaira, ellentmondásaira, illetve a felperesnek a folytatólagosan megtartott tárgyaláson tett nyilatkozatai alapján is megállapítható, hogy a bíróság tájékoztatása alapján az ügy érdemi elbírálásához szükséges információkkal rendelkezett.

[20] A felperes tévesen állította, hogy a Korm. rendeletben foglalt rendelkezéseket a bíróság tőle eltérően értelmezte, ezért az anyagi pervezetés, a jogvita kereteinek tisztázása körében eltérő álláspontját a tudomására kellett volna hoznia, ugyanis a bíróság nem értelmezte a munkakönyvre vonatkozó rendelkezéseket, csupán tényszerűen figyelembe vette, hogy a jogalkotó azokat hatályon kívül helyezte, ezért 1992. július 1. napjától rendelkezései nem alkalmazhatók.

[21] A Kúria utal arra, hogy a felperes a befogadhatóság körében és a felülvizsgálati kérelme érdemi részében is – annak tartalmára figyelemmel – a tényállás megállapításának, a bizonyítás eredménye elsőfokú bíróság által végzett mérlegelésének, a bizonyíték-értékelésnek az ügy érdemére kiható hiányosságára hivatkozott és a bizonyítékok újraértékelésével lényegében saját álláspontja (az általa előadottak) elfogadását kérte, az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegést azonban ebben a körben nem jelölt meg. A következőes kúriai gyakorlat szerint a befogadhatóság körében kell bemutatni, hogy az eljárási szabályszegés az ügy érdemére kihatással volt, az eljárási szabályszegés ténybeli alapja valóban kétséget ébreszt a felülvizsgálni kért jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül ne legyen megítélhető (Kfv.II.38.030/2021/2., Kfv.II.38.102/2021/2., Kfv.IV.37.083/2023/2., Kfv.VII.45.137/2023/2., Kfv.VII.37.077/2024/2. stb.).

[22] A Kúria rámutat arra, hogy a felülvizsgálati eljárás során elsősorban joggyakorlat-egységesítő és -fejlesztő tevékenységet folytat, éppen ezért a felülvizsgálati kérelem is csupán jogkérdésre irányulhat, a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 115. § (1) bekezdés, 120. § (5) bekezdés]. A Kúria számos határozatában rámutatott arra is, hogy a tényállás megállapításának és a bizonyítékok értékelésének felülmérlegelésére csak kirívó esetben, súlyos eljárási szabályszegés esetén van lehetőség. A jogerős ítélet jogszerűségének, a bizonyítékok értékelésének és az indokolás megfelelő kimunkálásának vizsgálata az érdemi felülvizsgálat, nem a befogadás körébe tartozik (Kfv.IV.38.030/2020/2., Kfv.IV.37.609/2021/2., Kfv.I.35.192/2022/3., Kfv.V.37.195/2023/2.).

[23] A Kúria hangsúlyozza, hogy a befogadhatóság tárgyában hozandó döntése körében kizárólag a Kp. 118. § (1) bekezdésében felsorolt befogadási ok(ok) fennállását vizsgálhatja, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt, annak alapját képező jogszabálysértésekről csak a már befogadott felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatában foglalhat állást. A Kp. 118. §-ának speciális keretei között azonban annyi mégis megállapítható, hogy a perbeli esetben az elsőfokú bíróság a tényállást az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta, a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve értékelte, a tényállást meggyőződése szerint állapította meg, ítéletében a tényállás megállapítása alapjául szolgáló bizonyítékokat ismertette, azok értékeléséről számot adott. A jogerős ítélet [20]-[36] bekezdései részletes indokolást tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy a bíróság az ügyet milyen bizonyítékok alapján bírálta el, a bíróság megjelölte azokat az okokat, amelyekre tekintettel a kereseti kérelemben megjelölt időszakok szolgálati időként nem ismerhetők el. A felperes a befogadhatóság körében az elsőfokú bíróságnak az ügy érdemi elbírálására kiható eljárási szabályszegését nem bizonyította. Önmagában az a körülmény, hogy a bizonyítás eredményének jogerős ítélet szerinti mérlegelésével nem ért egyet, és a bizonyítékok újraértékelésével lényegében saját álláspontja elfogadását kéri, nem megfelelő ok a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján történő befogadásához (Kfv.VII.38.087/2021/2., Kfv.IV.37.544./2022/2., Kfv.II.37.582/2022/2., Kfv.III.37.568/2023/2., Kfv.I.35.021/2024/2.).

[24] A fentiekben kifejtettekre figyelemmel a felülvizsgálati kérelemnek a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján történő befogadására sincs törvényes lehetőség.

[25] Mivel a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn, a Kúria a befogadást a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

[26] *A felülvizsgálati kérelem a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) és ad) alpontjai alapján nem fogadható be, ha a befogadási kérelemben foglaltak nem támasztják alá a rendkívüli jogorvoslat lefolytatásának szükségességét.*

Záró rész

[27] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[28] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Dr. Remes Gábor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Cséffán József s.k.

előadó bíró

Dr. Varga Zs. András s.k.

bíró

Dr. Sperka Kálmán s.k.

bíró

Dr. Szilas Judit s.k.

bíró

Budapest, 2025. november 18.

A kiadmány hitelül:

tisztviselő